

Účinkuje soubor Konvergence:

Helena Mochanová – flétna
Jiří Mráz – klarinet
Matěj Vlk, Irena Štochllová – housle
Ondřej Štochl – viola
Helena Velická – violoncello
Jana Mandelová – harfa
Eva Hutytová – klavír
Jan Rybář – klavír, dirigent

Stanislav Gallin (j.h.) – klavír
Matěj Arendárik (j.h.) – klavír
Tomáš Františ (j.h.) – fagot

Vstupné: 100 Kč / studenti: 50 Kč

Skladatelské sdružení **KONVERGENCE** jsme založili na jaře 2002. Náplní naší činnosti je veřejné uvádění děl skladatelů mladé generace, ať už jde přímo o díla členů anebo zajímavé kompozice mladých autorů žijících v zahraničí. Rovněž si klademe za cíl uvádění těch skladeb autorů generace starší, která jsou u nás hrána méně, případně nebyla hrána vůbec. Uvědomujeme si nesmírnou stylovou rozmanitost prostředků, které dnes soudobá hudba používá. Proto má být výsledkem našich snah nalézání a uvědomování si spojitosti ve světě výrazových prvků hudby a jejich odraz v koncepci našich koncertů.

Příští koncert sdružení KONVERGENCE bude anoncován na:

<http://konvergence.org>

Web: <http://konvergence.org> www.ondrejstochl.info www.tomaspalka.com

E-mail: konvergence@centrum.cz

Pokud si přejete být včas informováni o koncertech našeho sdružení a dosud vám není zasíláno upozornění v elektronické podobě, můžete nám poslat na konvergence@centrum.cz vaši e-mailovou adresu.

Tento koncert se koná díky finančním podporám:

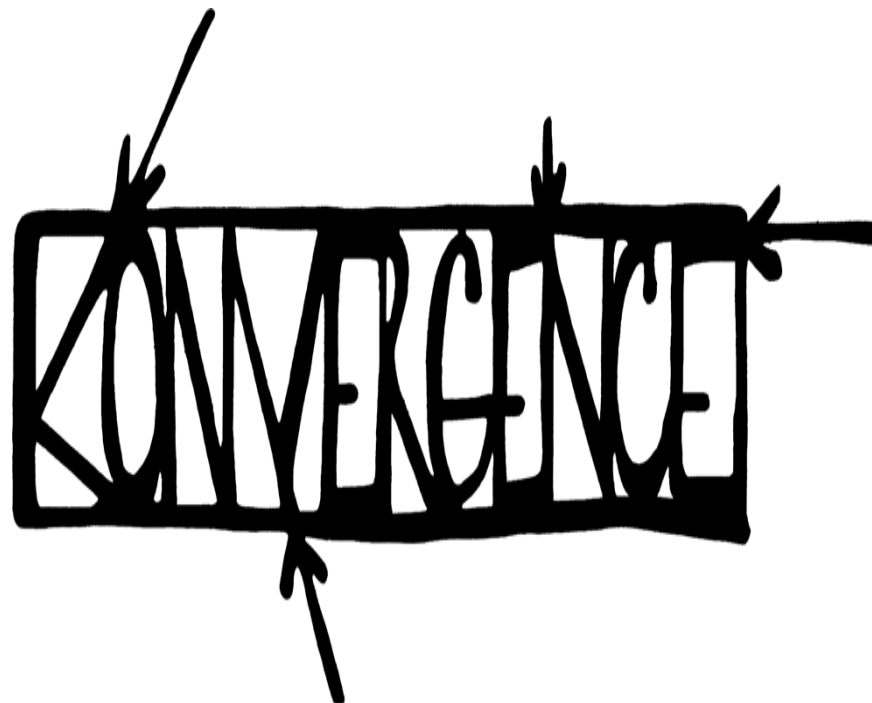
Ministerstvo kultury ČR

Nadace Gideona Kleina

Nadace Českého Hudebního Fondu

Nadace Ochranného Svazu Autorského

Nadace Život umělce

14. 11. 2007

L'ART POUR L'ART //

zvuk jako cíl a zvuk jako prostředek

Dnes je koncert naplněn z větší části sólovými skladbami, které mají společného jmenovatele - sóničnost, tedy využití zvukových možností nástroje se vším všudy. U některých skladeb jde o zvuk sám o sobě, o uplatnění fantazie v rámci celého barevného spektra daného nástroje (Berio), některé skladby jsou více technického rázu (Ligeti), aby přesto měly - jaksí mimochodem - svou osobitou poetiku. Jiné kompozice zvukovost využívají k vyjádření programu (Yun).

Zvukovost, sónický styl zacházení s nástrojem je tedy jednou cílem, jindy prostředkem. Sónické jsou i komorní skladby - impresionní *Rain spell* (Takemitsu) i vypjatá, expresivní *Touha* (Rybář). Zvuky tedy budou sloužit ke hravosti, radosti, bolesti, dojmům, zkrátka ke všemu, co si lze pod hudbou a jejím ztvárnění představit.

PROGRAM KONCERTU:

Pavol Paprčka: *Simulacrum op.7 (1985)*
pro flétnu, violu a klavír

György Ligeti: *Etuda II (1985)*
pro klavír

Luciano Berio: *Sequenza IXa (1980)*
pro klarinet

Toru Takemitsu: *Rain Spell (1983)*
pro komorní soubor

Isang Yun: *Monologue (1983/4)*
pro fagot

György Ligeti: *Etuda V (1985)*
pro klavír

Jan Rybář: *Touha (2004)*
pro komorní soubor

PAVOL PAPERČKA: SIMULACRUM op.7

Kompozice byla premiérována v rámci festivalu Nová slovenská hudba. Pojem, kterým je skladba označena, vyjadřuje nejen inspiraci, ale rovněž způsob nazírání na filozofický aspekt autorství v uměleckém díle. Autorovo ztotožnění se se skutečností existence přírodního a neměnného zákona vztahu zvuku a času stává objektivním podáním s vědomým použitím hudebních principů.

Kompozice vznikla z podnětu osobního setkání se skladatelem Arvo Pärtem. Po jejím dokončení byla koncipována jako introdukce právě k Pärtově skladbě *Fratres*.

Autor po studiu u prof. Dušana Martinčeka a Jevgenije Iršaje na bratislavské VŠMU působil v USA a v Irsku. V současnosti je studentem prof. Ivany Loudové na HAMU v Praze.

GYÖRGY LIGETI: ETUDY

Ligeti ve svých klavírních etudách inicializuje svůj styl „pozdního Ligetiho“: divokost polyrytmů (podnicené částečně africkou a karibskou hudbou, částečně rovněž matematickými výpočty), vertikálně oddělenými harmonickými plochami... Virtuozita a výsledný zvukový svět poukazuje na odklon od postmoderny a neoromantické estetiky, kde cítil, že tyto směry jsou již vyčerpané a je třeba ukázat jasný směr pro další vývoj.

LUCIANO BERIO: SEQUENZA IXa

Berio ve svých sekvencích pro různé sólové nástroje hledá nejen prvek virtuozity hraničícími s technickými možnostmi hráče, ale snaží se rovněž rozvíjet škálu zvukových možností každého nástroje, pracovat s barvou a rychlými kontrasty či proměnami barev. Každá ze sekvencí je tak současně studií technických hranic, bariér a studií schopností hráče, nicméně výsledné kompozice působí současně velmi koncizně a nejsou ochuzené o prvek přirozené muzikálnosti.

TORU TAKEMITSU: RAIN SPELL

Hudba jako vyjadřovací prostředek – to je jistě pojetí, které má v hudebních dějinách své významné místo. V díle Toru Takemitsu však dochází k velikému obohacení tohoto přístupu ke komponování. Jeho jazyk disponuje obrovskou škálou barev, které často vycházejí z netradičních způsobů hry na nástroje. Velmi široký je jeho harmonický svět, kde využívá půltónového systému stejně jako mikrintervalů. Ani struktura či tektonika nebývá pro dílo nějakým svazujícím prvkem. Přesto působí jeho styl velmi jednoduše. Typickým příkladem je i skladba *Rain spell* (Kouzlo deště), ve které autor přebíhá od tradiční notace k notaci proporční, používá souzvučky, které jsou svou stavbou velmi odlišné. Prakticky každá složka hudebního projevu má někdy vůdčí roli (melodie, barva, dynamika...), celek je však neobyčejně soudržný a tím i přesvědčivý.

ISANG YUN: MONOLOGUE

Isang Yun v 60. letech rozvíjel svůj dvanáctitónový přístup ke kompozici o prvky západní a orientální hudby. Šlo o vkládání jakýchsi dočasných „tonálních“ center opakováním některých tónů nebo hudebních frází v rámci systému a prvků virtuozity, které přináší určitou ornamentiku blízkou čínské nebo korejské hudbě. Skladba *Monologue* vznikla rozvinutím střední části klarinetového koncertu, který psal Yun o rok dříve.

JAN RYBÁŘ: TOUHA

Každý z nás v životě po něčem toužil a ví, jaký je to pocit. Často se na něco těšíme, ale nemusí to třeba vyjít a pak jsme zklamáni a cítíme se zle. Během procesu toužení ale zažíváme právě onen těžko popsatelný pocit kombinace negativních a pozitivních emocí, který se samozřejmě projevuje jak na psychice člověka, tak na fyzickém rozpoložení. Tyto pocity jsem se snažil zobrazit v mé kompozici. Skladba stojí na postupných změnách harmonických polí, neboli tónových výběrů. Nalezneme v ní rovněž snahu o zhudebnění psychických zvrátů, které se odehrávají v mysli člověka, kterého něco trápí a snaží se z toho dostat. Skladba je do jisté míry statická, ale zároveň vnitřně neklidná a nervózní.